

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2974/2021
10.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа адвокат Ђура Благојевић из ..., против тужене Републике Србије – Министарство одбране – Секретаријат министарства – Сектор за материјалне ресурсе, коју заступа Војно правобранилаштво Одељење у Нишу, ради предаје ствари и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2098/2020 од 11.03.2021. године, у седници одржаној дана 10.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично се **УСВАЈА** ревизија тужиоца.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2098/2020 од 11.03.2021. године у ставу један изреке, жалба туженог **ОДБИЈА** као неоснована и потврђује пресуда Вишег суда у Лесковцу П 378/19 од 16.06.2020. године у ставу један изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена на пресуду Апелационог суда у Нишу Гж 2098/2020 од 11.03.2021. године у односу на став два и став три изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 330.806,00 динара у року од 15 дана по пријему отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П 378/19 од 16.06.2020. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца па је обавезана тужена да тужиоцу преда теретно возило марке „... ..“, број шасије ..., број мотора ..., све у року од 15 дана по пријему пресуде. Ставом два изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу исплати износ од 3.623.279,00 динара на име штете – умањења стварне тржишне вредности возила у периоду од 01.04.1999. године до дана вештачења

10.10.2018. године, заједно са законском затезном каматом почев од 16.06.2018. године до исплате у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом три изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да тужиоцу исплати на име штете – изгубљене добити због немогућности коришћења возила описаног у ставу један, у периоду од 01.04.1999. године до 31.07.1999. године износ од 123.006,00 динара са законском затезном каматом на овај износ почев од дана пресуђења па до исплате и у року од 15 дана по пријему пресуде док се захтев за накнаду штете изгубљене добити у периоду од 31.07.1999. године па до дана вештачења 31.10.2018. године у износу од 13.178.561,15 динара са законском затезном каматом од 31.10.2018. године до исплате одбија као неоснован. Ставом четири изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка исплати 481.612,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења са законском затезном каматом на износ од 189.112,00 динара почев од падања у доцњу до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2098/2020 од 11.03.2021. године, укинута је пресуда Вишег суда у Лесковцу П 378/19 од 16.06.2020. године и ставом првим изреке одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му преда теретно возило марке „... ..“, број шасије ..., број мотора Ставом два одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе да му на име накнаде штете – умањења тржишне вредности возила у периоду од 01.04.1999. године до дана вештачења 10.10.2018. године, исплати износ од 3.623.279,00 динара са законском затезном каматом од 16.06.2018. године до коначне исплате. Ставом три изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да му на име штете – изгубљене добити због немогућности коришћења возила описаног у ставу један у периоду од 01.04.1999. године до дана вештачења 31.10.2018. године, исплати износ од 13.178.561,15 динара са законском затезном каматом од 31.10.2018. године до исплате. Ставом четири изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 186.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) па је утврдио да је ревизија тужиоца делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је по професији У току 2008. године обављао је послове ... и У ту сврху купио је спорно теретно возило „... ..“, број шасије ..., број мотора ..., од продавца ББ из ... код О томе су сачинили купопродајни уговор 10.12.1998. године. У уговору је назначено да је купопродајна цена 14.000 немачких марака у динарској противвредности која ће бити исплаћена продавцу. Тужилац као купац није одмах преузео предметно возило, док се не сачини уговор код суда. Уговор су потписали и два сведока. У току бомбардовања СРЈ војска

је са простора стоваришта ББ одузела предметни камион за потребе војске. Други уговор о купопродаји тужилац је закључио са ББ 17.09.2007. године и исти уговор је оверен у Општинском суду у Призрену под бројем .../... године. Уговорена је цена од 7.000 евра и да ће се предметно возило преузети у месту налажења. Ни по том уговору тужилац није могао да преузме возило па је закључио трећи уговор са продавцем дана 29.10.2017. године преко агенције у ... у коме је назначена цена од 2.000.000,00 динара која је одмах исплаћена и констатовано да је купац возило преузео у виђеном стању. ББ је пуномоћјем од 11.02.2008. године оверено под Ов бр. .../... овластио тужиоца да у његово име и за његов рачун преузме предметно возило и да њиме може неограничено управљати и располагати. Дана 07.02.2008. године пуномоћник ББ се обратио туженом за повраћај предметног возила и одрекао се права на накнаду штете. ББ је као тужилац повукао тужбу коју је 14.07.2008. године поднео заједно са тужиоцем. У изјави коју је оверио код нотара у ... дана 26.02.2014. године, продавац ББ је навео да је предметно возило продао АА те да је уверење које је издала Полицијска управа у Призрену ИКМ Крушевац под бројем ...-...-.../... од 29.10.2007. године уствари саобраћајна дозвола за камион обзиром да је оригинална саобраћајна дозвола изгубљена. У тој изјави је назначено да је дао генерално овлашћење АА – купцу а које је оверено код Општинског суда у Лебану под бројем Ов .../... од 11.02.2008. године, да је овластио АА да може преузети камион од Војске Србије, Војне поште касарне у ... и да може да га региструје на своје име. У изјави је назначио и да је возило продао АА, предао му у државину са свом документацијом. Тужилац АА се усмено обраћао Војној пошти у ... за преузимање камиона али исти није преузео у државину јер му то није дозвољено без поседовања саобраћајне дозволе и без потписивања поравнања да се одриче накнаде штете у вези назначеног камиона. Тужилац АА није презентирао суду писмени доказ да се обраћао туженој за предају камиона и накнаде штете.

При овако утврђеном чињеничном стању првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца везано за предају возила у државину и обавезао тужену на исплату износа од 123.000,00 динара због немогућности коришћења возила за период од 01.04.1999. године до 31.07.1999. године док је у преосталом делу тужбени захтев одбио као неоснован јер тужилац није доказао да се бавио превозничком делатношћу. У прилог чињеници да му се преда возило првостепени суд налази да је валидан уговор о купопродаји који је тужилац закључио са туженим 20.12.1998. године. У току рата возило је одузела војска па је тек након завршетка рата пронађено код Војне поште у Како је тужилац постао власник возила купопродајом истог 1998. године то на основу чл. 20. и 34. ЗОСПО има право да тражи да му се возило преда у државину. Накнаду штете у висини од 123.006,00 динара првостепени суд је досудио сагласно Уредби о организовању и извршењу материјалне обавезе у вези одузетих возила за потребе војске за време бомбардовања од НАТО пакта.

Другостепени суд није прихватио овакву правну аргументацију првостепеног суда већ је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев одбио у целисти. Другостепени суд налази да се не може прихватити као валидан уговор који су тужилац и ББ закључили дана 10.12.1998. године. Ово из разлога што уговор није оверен а осим тога у уговору је констатовано да тужилац није исплатио целокупну купопродајну цену нити је пак преузео возило у државини. Према члану 34. ЗОСПО прописано је да се на основу правног посла право својине на покретној ствари стиче

предајом (став 1.). Предаја покретне ствари сматра се извршеном и предајом исправе на основу које стицалац може располагати том ствари, као и уручење неког дела ствари или издавањем или другим означавањем ствари које значи предају ствари (став 2.). Тужилац није доказао да је преузео исправу (саобраћајну дозволу) нити је преузео возило па с тога се не може сматрати да је уговор од 10.12.1998. године произвео правно дејство те да по том основу тужилац није стекао право својине на спорном камиону, није постао власник па стога није ни активно легитимисан, да захтева повраћај ствари а тиме ни накнаду штете на име умањења тржишне вредности возила и измаклу добит нити пак накнаду везано по Уредби о организовању и извршењу материјалне обавезе а везано за одузимање камиона од стране војске за период од 01.04.1999. до 31.07.1999. године.

По оцени Врховног касационог суда, погрешно је схватање другостепеног суда да тужилац није постао власник спорног камиона. Ово из разлога што је евидентно да је у вези тог камиона између тужиоца и ББ закључено три уговора. Други уговор је закључен 17.09.2007. године и исти је оверен код надлежног органа. Чланом 4. назначеног уговора констатовано је да су се уговарачи договорили да се камион има преузети на месту налажења истог те да од момента потписивања овог уговора купац је легални и једини власник наведеног моторног возила. Осим тога, из уверења Полицијске управе за Призрен број ...-...-.../... од 29.10.2007. године назначено је да је предметно возило регистровано при Полицијској управи Призрен на име ББ и да је за назначено возило издата саобраћајна дозвола ... али да је саобраћајна дозвола изгубљена. У таквом случају тужилац на основу назначеног уговора и извештаја полиције може доказати легитимитет на право за преузимање возила и исто му се може предати у државину што је у складу са чланом 34. став 5. ЗОСПО.

Право на накнаду услед одузимања возила од војске за период бомбардовања према Уредби, имао би само власник на кога је возило било евидентирано водило то јест ББ до момента продаје истог. Тужилац није доказао да је након куповине возила и закључења уговора од 12.09.2007. године, а ни раније, писменим путем захтевао од тужене да му преда возило. Произилази да тужилац није доказао своју тврдњу у погледу захтева за предају возила па стога и нема право на накнаду штете како везано за стварну штету у погледу губитка вредности возила због пасивне амортизације и изгубљене добити, тако и због немогућности коришћења предметног возила. Осим тога у току нижестепеног поступка је правилно утврђено да тужилац није ни доказао да је имао регистровану делатност обављања превоза што би подразумевало коришћење спорног камиона. Ни остали наводи из ревизије тужиоца нису посебно од значаја за доношење другачије одлуке.

Имајући у виду све напред изнето то је Врховни касациони суд на основу члана 416. став 2. и члана 414. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео на основу чл. 154. и 155. и 162. ЗПП. Тужилац је делимично успео у спору. Укупни трошкови које му је првостепени суд досудио су 481.612,00 динара. Тужилац је по процени Врховног касационог суда успео у делу од 50% па му сходно томе и припада 50% тих трошкова што чини износ од 240.806,00 динара. Тужиоцу припадају трошкови за стручни састав ревизије у

- 5 -

висини од 90.000,00 динара, па су му досуђени и ти трошкови, а све сходно важећој АТ и ТТ.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б.Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић